

F S K

Verksamhetsberättelse 2022

Föreningens syfte

FSK arbetar för att tillvarata våra medlemmars intressen genom att:

- vara en opinionsbildande kraft när det gäller att försvara tidskrifternas särställning och genom lobbyarbetet för att förbättra deras villkor.
- föra medlemstidskrifters talan vid kontakter med myndigheter och organisationer, samt eftersträva rollen som remissinstans i för kulturtidskrifterna angelägna frågor.
- att bevaka medlemmarnas upphovsrättsliga intressen och vid behov agera som rådgivande part.
- att representera medlemstidskrifterna som kollektiv i internationella frågor.
- att främja svenska kulturtidskrifters spridning i såväl fysiska exemplar som i digital form.
- att utgöra en kunskapsbank kring allt som rör våra medlemmar och att sprida denna kunskap efter bästa förmåga.

FÖRENINGEN FÖR SVERIGES KULTURTIDSKRIFTERS (org. nr 897001-5882) främsta uppgift är att vara en gemensam röst för Sveriges kulturtidskrifter. Dessa tidskrifter utgör en viktig del av det demokratiska samtalet och idédebatten i vårt land. De bildar tillsammans en enorm kunskapsbank och mycket av det som skrivs i dem om kultur- och samhällsfrågor får starkt inflytande långt utanför de egna sidorna.

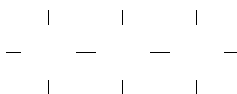
Vi arbetar för att synliggöra kulturtidskrifterna för en bredare målgrupp såväl nationellt som i internationella sammanhang. FSK tillvaratar tidskrifternas intressen på olika vis, bland annat genom kontakt med myndigheter och andra aktörer som påverkar den marknad vi alla verkar inom.

Vi hade vid årsskiftet 85 betalande medlemstidskrifter av mycket varierande slag. De arbetar utifrån olika förutsättningar: allt från ekonomiskt relativt framgångsrika tidskrifter med förhållandevis höga upplagor och anställda redaktörer, till mindre redaktioner som drivs helt av ideella krafter. Även ämnesmässigt är variationen stor. Ändå har de många gemensamma intressen och utmaningar. För FSK är det självklart att värna om såväl de stora som de mindre tidskrifterna och vi arbetar även för att underlätta tillväxten av nya tidskrifter. Det grundas ständigt nya tidskrifter inom de mest skilda ämnesområden och även dessa vill vi stötta.

Det är i tidskrifterna som diskussionen utvecklas och kunskap skapas samt nya skribenter skolas och etablerade kan utveckla sitt formspråk.

BEHOVET AV EN GEMENSAM RÖST och en samordnande kraft är stor, och behovet visar inga tendenser att avta. Många fysiska tidskrifter brottas med sjunkande prenumerantantal och det gäller att gemensamt hitta nya vägar till läsare, inte minst digitala sådana. Digitala publiceringar och alla de möjligheter som följer med dem ställer också nya frågor kring tidskrifternas roller och former. Vid sidan av de tidskrifter som huvudsakligen föreligger i tryck finns sedan länge rena nätbaserade tidskrifter, och en del tidskrifter publicerar sig även i podd- eller radioformat samt rörlig bild. En fråga för framtiden är var gränslinjen för vad en tidskrift egentligen är ska gå. En annan fråga är hur det digitala ska kunna generera intäkter.

Olika typer av kringverksamheter, som poddar, seminarier och annat har också blivit allt vanligare för att få stabilitet och framåtrörelse i tidskrifternas verksamhet. Inom Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter diskuterar vi ständigt kring tidskrifternas villkor och utveckling. Att samla erfarenheter, sprida dem och bevaka vår omvärld är en av våra viktigaste uppgifter.

Omslagsbild: Årets vinnare! Bästa kulturtidskrift 2022 blev Verk.

Organisation

Antal medlemmar

Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter har under året organiserat ett åttiotal (85 vid årsskiftet) av landets kulturtidskrifter. Bland dessa finns såväl de välkända och uppmärksammade som mindre tidskrifter med små upplagor.

En aktuell översikt över FSK:s medlemmar finns på föreningens hemsida: www.fsk.net samt på vår sajt: kulturtidskrifter.se.

Styrelse och kansli

Styrelsen bestod under verksamhetsåret 2022 av: Siri Reuterstrand, ordförande (Alba.nu), Anders Bräck, kassör (Pequod/Mediaverkstaden Skåne), Andreas Engström (Critical point/Kokpunkten) och Hannah Ohlén Järvinen (Fronesis/Kris och kritik).

Föreningsrevisor har under året varit Johan Lindgren, Fronesis. Valberedning: Maria Felle och Jonas Gillbert.

FSK HAR INGET FAST KONTOR, men har sin postadress och sitt säte på Södra Förstads-gatan i Malmö, där Mediaverkstaden Skåne och Tidskriftsbutikerna också finns. Vi har ingen anställd kanslist. Föreningens löpande arbete sköts av styrelsen.

Möten

Styrelsens möten var övervägande digitala. De protokollförda mötena ägde rum 11 februari, 9 mars, 13 maj, 10 juni (på plats i Stockholm) 16 augusti, 16 september, 28 september, 27/10 och 7/12. De två sista mötena var inte digitala utan skedde på plats i Malmö respektive Göteborg. 13 maj hölls förutom vanligt styrelsemöte även vårt årsmöte. Styrelsen hade därutöver ej protokollförda möten i samband med bokmässan i september och i samband med utdelningen av Årets kulturtidskriftspris i oktober.

Styrelsen håller förutom möten kontinuerligt kontakt via mail.

Styrelsen och delar av den har också medverkat under ej protokollförda möten med representanter för Nätverkstan kulturtidskrifter kring olika ämnen som exempelvis ett möte i december om att bättre samordna våra bidragsansökningar. Vi har också regelbundet kontakt med såväl Tidskriftsverkstan (tidigare med tillägget i Väst) och Mediaverkstan i Malmö.

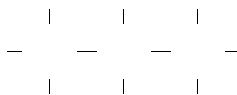
Kommunikation och synlighet

Kontakten med medlemmar sköts i första hand via mail. Mail med olika typer av information och frågor har gått ut under året. Det kan t ex handla om påminnelser om ansökningstider för bidrag, frågor till medlemmarna angående gemensamma angelägenheter etc.

Föreningen har två Facebooksidor, ett Instagramkonto och en egen sida på nätet under domänen www.fsk.net, samt sajten www.kulturtidskrifter.se som samlar våra medlemmars rss-flöden. FSK har också ett twitterkonto, @kulturtidskrift. Styrelsen har dessutom i sitt dagliga arbete på många olika sätt direktkontakt med medlemmar. Vi finns också tillgängliga via mejl och telefon.

Under året har vi annonserat för kulturtidskrifter.se i Biblioteksbladet.

Två av styrelsens medlemmar blev intervjuade i tidskriften Noll27 som gjorde ett temanummer om kulturtidskrifter.

Årets verksamhet

Samarbeten

Till våra rutiner hör regelbunden kontakt med Nätverkstan Kulturtidskrifter. FSK:s ordförande är även styrelsemedlem i Nätverkstan AB.

Tidskriftsverkstan (tidigare med tillägg i Väst) och Media-verkstan i Malmö är även de självklara samarbets- och samtalspartners, med vilka vi har regelbunden kontakt.

Föreningen har också kontakter med våra nordiska systerorganisationer.

FSK håller också kontakt med Sveriges tidskrifter.

Vi har goda kontakter med Journalistförbundet som bland annat varit oss juridiskt behjälpliga. En av våra styrelsemedlemmar, Hannah Ohlén Järvinen, sitter även med som suppleant i styrelsen för deras riksorganisation.

Våra projekt – grundförutsättningarna

Som vanligt hade vi inför året formulerat ett antal projekt som vi sökte stöd för hos Kulturrådet. Föreningens ekonomi vilar tungt på de anslag vi kan få därifrån. Övriga inkomster är medlemsavgifter samt sponsring av kulturtidskriftspriset, från Samfundet De Nio.

I en större övergripande ansökan till Kulturrådet angavs följande delprojekt:

- **UTVECKLA FSK:S STRATEGIER PÅ NÄTET**, både vår närvaro på sociala medier och vår roll som digitalt kunskapsarkiv
- **ATT SKAPA MÖTEN MELLAN TIDSKRIFTSREDAKTÖRER** i syfte att diskutera och samla kunskap kring frågan om hur framtidens tidskrift kommer att se ut.
- **BOK- & BIBLIOTEKSMÄSSAN 2022.**
- **KULTURTIDSKRIFTSPRISET 2022.**
- **KULTURTIDSKRIFTSDAGEN 2022.**
- Fortsätta **UTVECKLA SAMARBETET SOM SKER MELLAN DE NORDISKA TIDSKRIFTSFÖRENINGARNA** inom ramen för Nordisk kulturtidskriftsförening och andra former

av nordiskt nätverkande, under 2022 främst i arbetet inför och under Nordisk redaktörsträff (planerad att ske i Bergen i maj) och Nordiska kulturtidskriftspriset 2022.

- Att samla kunskap om och försöka **HITTA VÄGAR ATT MINSKA DISTRIBUTIONSKOSTNADERNA** för främst mindre tidskrifter.

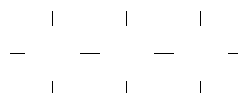
TOTALT SÖKTE VI för dessa projekt 498.500 kronor och beviljades 250.000. Vilket naturligtvis innebar att några av punkterna fick prioriteras ner.

UTÖVER DESSA PROJEKT – som vi räknar som vår basverksamhet – sökte vi också separat för att få göra en förundersökning kring kulturtidskrifterna och biblioteken. Vi ville som i ett första steg i en större strategi kring arkivering och tillgänglighet se i vilken grad tidskrifterna idag i praktiken samlas, sparas och tillgängliggörs. Vi upplever stora brister där och hoppades med hjälp av större kunskap kunna formulera en rapport utifrån vilken FSK tillsammans med andra skulle formulera hur dessa brister skulle kunna avhjälpas.

För detta projekt sökte vi totalt 78 000 kr. Ansökan avslogs.

Tidigare sökt bidrag

Under 2021 erbjöd Kulturrådet möjlighet att söka extra krisbidrag för föreningar verksamma inom kultursektorn. FSK sökte för att som en symbolisk gest kunna subventionera medlemmarnas avgifter till föreningen. Vi erhöll 32.000 kr och har med hjälp av dessa pengar som ett retroaktivt stöd för medlemmarna rabatterat 2022 års medlemsavgift med 50 procent.

Våra projekt – vad vi gjort

Utveckla FSK:s strategier på nätet

Detta blev återigen ett område som fick stå tillbaka i brist på pengar/tid. Den upprustning av hemsidans utseende och innehåll som så innerligt behövs har åter skjutits på framtiden.

Under hela året fortsatte som vanligt arbetet med sajten Kulturtidskrifter.se där föreningens samtliga medlemmar finns representerade. Sidan visar RSS-flöden från de medlemmar som har ett sådant. Samtliga medlemstidskrifter visas upp med individuella presentationssidor som innehåller kontaktuppgifter och anvisningar om hur man gör om man vill prenumerera. Även här hade vi planer på förbättringar som vi inte kunnat genomföra.

Vi har på olika sätt använt våra Facebooksidor för att tipsa och informera våra medlemmar. Även denna verksamhet har stor utvecklingspotential.

Vårt arbete med den digitala tidskriftsfestivalen kröntes under året med ett filmat politikersamtal i Samfundet De Nios trädgård. (Se egen punkt).

Möten mellan tidskriftsredaktörer

Fysiska möten på olika platser i landet ser vi som snabbaste vägen till kunskap om tidskrifternas villkor, ett effektivt sätt att förmedla denna kunskap och att finna medlen för att gemensamt stärka vår ställning. Att skapa sådana möten är som regel kostsamt och därför blir det inte så många som vi skulle önska.

Det viktigaste mötestillfället för oss varje år är i samband med att vi delar ut Årets kulturtidskriftspris. Då bjuder vi in de nominerade tidskrifterna till ett samtal och det ges också tillfälle till mingel där de, jurymedlemmar och publik får mötas och byta erfarenheter.

Ett annat tillfälle som bjöds 2022 var den nordiska konferens som anordnades i Bergen i maj. FSK är en av initiativtagarna till de nordiska redaktörsträffarna och deltar i planeringen av dem.

2022 blev slutligen vår förstudie om *Kulturtidskrifterna och synligheten i en tid av förändring* färdig. Vi hade planerat för en workshop med den som utgångspunkt, men tyvärr fick vi lägga den idé på hyl-

Juryn för årets tidskriftspris tillkännager de nominerade på bokmässan i Göteborg.

lan.

Vi är ändå nöjda med att ha kunnat hjälpa flera tidskrifter att mötas för samtal i samband med prisutdelningen på hösten och även i ett samtal i Göteborg kring oron efter valet och den förändrade politiska situationen. Det samtalet arrangerade vi tillsammans med Nätverkstan kulturtidskrifter.

Bok- & biblioteksmässan 2022

Bokmässan i Göteborg gjorde come back 2022.

Nätverkstan kulturtidskrifter arrangerade kulturtidskriftsmontern med bistånd från oss och så även det traditionella minglet, som den här gången blev en del av Bokmässan by night. I montern kan tidskrifterna visa upp sig tillsammans och några gavs också möjlighet att delta i programmet som arrangerades från Aftonbladets scen.

I samband med Bok & bibliotek i Göteborg brukar vi annonsera i Biblioteksbladet, med en uppmaning till biblioteken att prenumerera på kulturtidskrifter. Den här gången gjorde vi reklam för kulturtidskrifter.se.

Som vanligt kungjorde vi, tillsammans med delar av juryn också de nominerade tidskrifterna till årets kulturtidskriftspris.

Kulturtidskriftspriset 2022

Årets kulturtidskriftspris delades 8 oktober traditionsenligt ut på Rönnells Antikvariat i Stockholm. Förutom själva pris-

utdelningen hölls också ett samtal med samtliga nominerade tidskrifter. Dessutom stod förra årets vinnartidskrift Aiolos för en uppläsning till musik. Håkan Trygger spelade kontrabas och skådespelaren Louise Ryme läste texter ur kommande nummer.

De nominerade var: Filmtidskriften FLM, Glänta, Judisk Krönika, Karavan och Verk.

Vann gjorde tidskriften Verk. Motiveringen löd: "Estetisk, överraskande, experimentell. I VERK finner vi en ambitiös och väl kurerad digital tidskrift som med sin direkthet slår en med kraft. Den kamerabaserade konsten vävs ihop med litteratur, filosofi, människans väsen – med ett uppfriskande allvar tar sig VERK an sitt värv. En rubrik som "Vad vet hästar om sorg?" väcker nyfikenhet, och ett fotografi som legat i någons ficka under ett års tid ställer frågor om existensen. Som läsare blir man lätt sittande längre än vad tänkt, hungrigt klickandes vidare till nästa essä och fler fotografier – en tidskrift lätt att ta sig in i, men desto svårare att ta sig ut ifrån."

Priset bestod av 50.000 kr samt ett keramiskt konstverk av Karol Zarbock. Prissumman sponsras av Samfundet De Nio som på plats representerades av Jonas Ellerström som också höll ett anförande om varför tidskrifter är viktiga för Samfundet.

Årets jury hade sin bas i Östra Mellansverige utom Stockholm, och bestod av >>

Från prisutdelningen på Rönnells antikvariat. Håkan Trygger spelade kontrabas och skådespelaren Louise Ryme läste texter ur ett kommande nummer av Aiolos.

▷▷ följande personer: Carl Henrik Carlsson (historiker), Elisabeth Cserhalmi (bibliotekschef), Marinette Fogde (forskningschef), Anders Karlin (bokhandlare), Elinor Skagegård (journalist), Agneta Östlund (konstnär).

Juryn utses av FSK:s styrelse, men arbetar helt självständigt.

På plats på Rönnells var också en publik, på ca 40 personer.

Politikersamtal/Kulturtidskriftdag

Under åren 2020–2021 anordnade FSK ett flertal digitalt sända kulturtidskriftsfestivaler runt om i landet tillsammans med Nätverkstan kulturtidskrifter, Inter Arts Center, Mediaverkstaden Skåne, Litteraturhuset, Bokcafé Pilgatan och Samfundet De Nio. Ett av de ämnen som ständigt återkom under festivalernas genomförande, var tidskrifternas gemensamma oro inför framtiden. Det gällde bland annat frågan om kulturtidskriftsstödet storlek, form och varaktighet. Vi bjöd därför in ett antal politiker till Samfundet De Nios trädgård den 9 juni. Tillsammans med Lawen Redar (S), Vasiliki Tsouplaki (V), Ulf Dernevik (Mp) och Christer Nylander (L) samtalade vi sedan där om kulturrens roll under valet 2022 med fokus på kulturtidskrifternas villkor och framtid. Samtalet filmades i samarbete med Nätverkstan kulturtidskrifter och lades ut på våra sociala medier samt på vår hemsida, där det fortfarande kan ses.

Samarbetet mellan de nordiska tidskriftsföreningarna

Som vanligt har vi under året hållit kontakt med våra systerorganisationer i Nor-

ge och Finland, till mesta delen via mejl. I dagsläget är det dessa två nordiska länder som har etablerade föreningar. (I Finland finns två, Tidskriftscentralen för svensk-språkiga tidskrifter och Kultti som främst organiserar de finskspråkiga.) I Danmark är den tidigare nationella föreningen av olika skäl inte aktiva längre och på Island har det endast funnits ett lösare nätverk, men vi har sporadiskt haft kontakt med enskilda tidskrifter från dessa länder.

Under året genomfördes den andra nordiska redaktörsträffen, den här gången i Bergen. FSK bidrog tillsammans med representanter för de andra nordiska länderna i planerat avtal av träffen, men ingen i styrelsen hade tyvärr möjlighet att delta på plats. Samordnade gjorde som tidigare Nätverkstan, den här gången i samarbete med Textallmenningen i Bergen. Förhoppningen är att träffarna ska ske vartannat år. Nästa gång i Finland.

Tyvärr genomfördes inte någon utdelning av det nordiska kulturtidskriftspriset i år heller.

Hitta vägar att minska distributionskostnaderna

Porto- och distributionsfrågor är svåra knäckfrågor för våra medlemmar.

Bara att kunna navigera i det stora hav av olika porton är svårt för den enskilda tidskriften. Flera av våra medlemmar är också missnöjda med Tidsams monopol och många ser även Nätverkstans distribution som ett allt för kostsamt alternativ. Att utveckla hållbara distributionsformer är ett av våra mer långsiktiga projekt och som vi ser ett allt större behov av att ytterligare arbeta med.

Vi har tidigare sökt utökad anslag för att kunna arvoda någon som kunde arbeta vidare med den kunskapsinhämtning i frågan som vi påbörjat med en mejlenkät 2020, där det blev tydligt hur våra medlemmar drabbats av höjda porton, och sedan sprida den kunskap och de tips vi kan få in. Enkäten visade bland annat att det fanns många olika sätt att handskas med portofrågan och att kunskapen om dessa olika alternativ var svåra att överblicka. Portot har nu gått upp ytterligare sedan dess.

Att skicka fysiska exemplar av tryckta tidskrifter har länge varit en kostsam historia, och har sedan en tid tillbaka blivit än dyrare. Att anlita en distributör är ekonomiskt omöjligt för många kulturtidskrifter, i synnerhet de mindre som uppstår lägre eller inget stöd alls från Kulturrådet. Det avser såväl Nätverkstan Kulturtidskrifter som, i ännu högre grad, den nu sammanslagna distributören Tidsam/Interpress.

Vi kontaktas ofta av medlemstidskrifter som påtalar de radikala skillnaderna i kostnaden för distribution som råder. Många uttrycker en stark frustration över Tidsams monopolställning vad gäller distributionen till kiosker och liknande försäljningsställen.

Det har visat sig vara svårt för oss som förening att komma med generella råd till enskilda tidskrifter, men uppenbart är att det finns pengar att spara genom att undersöka olika utskicksmetoder och att kolla upp olika tryckeriers möjligheter att erbjuda tidskrifternas möjlighet att ta del av deras avtal med postdistributörer för sina utskick. Vi har under året försökt hålla oss underrättade om vad som händer och har fört diskussioner med flera berörda parter. De i början av året stigande papperspriserna har ställt till det ytterligare för många tidskrifter. Några av våra medlemmar har sett sig nödgade att gå över till enbart digital utgivning, vilket i de flesta fall tar bort den enda möjlighet till inkomst som de har via en prenumererad upplaga. Där har vi kunnat hjälpa till med viss rådgivning och även genom att sammankoppla tidskrifter som kunnat hjälpa varandra.

Vi hoppas kunna arbeta mer med dessa frågor under det kommande året.

Vår övriga verksamhet

Som framgår av inledningen till verksamhetsberättelsen är ett övergripande syfte med Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter att vara en samlad röst för tidskrifterna. En av de saker vi gjorde under året var att skicka in ett remissvar på utredningen om "Ett hållbart mediestöd för hela landet". I det pekade vi bland annat på risken för att en del tidskrifter hamnar i limbo mellan mediestödet och kulturtidskriftstödet. Vi gav också vårt stöd till utredarens tanke om behovet av en ny utredning kring stödformer för tidskrifter.

Det gångna året blev på många sätt en återgång till livet som det var före pandemin. Men ingenting är sig helt likt. Digitaliseringen tog ett jättekliv under pandemin och många letar nu efter det bästa sättet att ta vara på de erfarenheter vi gjorde. Tidskrifterna befinner sig alltmer på den digitala arenan och det ställer många nya frågor. Hur ska det digitala generera intäkter? Hur ska vi handskas med upphovsrätter när texter och bilder lätt kan delas och vad betyder det att betala för en publicering. Är det okej att efter publicering ändra en text?

När allt öppnade upp gav trötthet på digitala events en skjuts åt de första livearrangemangen, men kanske blev det

också lite av en övermättnad? Efterfrågan på digitala sändningar finns oavsett kvar och ställer nya krav på kunskaper och utrustning.

Allt det här är frågor vi diskuterar med medlemmarna fortlöpande. Under 2022 började vi också diskutera yttrandefrihetsfrågor under påverkan av allt som hände i omvärlden. Vi ser att kulturtidskrifterna spelar och kommer att fortsätta spela en viktig roll som plats för olika röster. Vi gladdes t ex mycket åt de medlems-tidskrifter som gav utrymme för texter av ukrainska flyktingar.

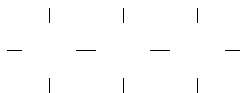
Det finns många anledningar att värna om kulturtidskrifterna. Behovet av en bred och kunnig kulturkritik är ytterligare en. Vi i FSK började under året smida planer på några redaktörsträffar för att tillsammans diskutera hur vi arbetar med kritik. Ni kommer att höra mer om det under 2023.

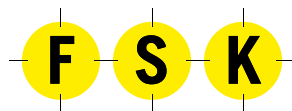
Inte heller har vi helt släppt tankarna på att försöka göra någonting åt hur kulturtidskrifterna sparas och tillgängliggörs i våra gemensamma arkiv. Vi får se hur mycket vår ekonomi och våra gemensamma krafter förmår.

Vi ser fram emot ett nytt spännande verksamhetsår då vi fortsätter i de spår vi började plöja under 2022.

FSK:s styrelse:

*Siri Reuterstrand, Anders Bräck, Andreas Engström
och Hannah Ohlén Järvinen*

Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter
(Org.nr. 897001-5882) Verksamhetsåret
2022-01-01-2022-12-31